

KJAK

Leggi ikki lestrarstuðulin um til lán

SÓLVIT NOLSØ

Endamál lærdómsins er at útskifta afturlatin sinn við opin sinn.

Nakað soleiðis segði fyrrverandi amerikanski politikarin og útgevarin av Forbes Magazine, Malcolm Forbes. Hesi orð runnu mær í hug, tá eg hoyrði mentamálaráðharran Bjørn Kalsø í útvarpinum, har hann útleigði ætlanir sínar at partvís umleggja lestrarstuðulin til føroyingar, ið ætlandi fara at lesauttanfyri Norður-

lond, til lán. Eg vil viðmæla, at Bjørn Kalsø tekur orðini hjá Forbes til sín og fer inn í hetta kjak við opnum heldur enn afturlatnum sinni.

Kona mín og eg hava síðan 2007 notið ótrúliga góðu skipanina, vit hava sum føroyingar, ið lesauttanfyri Norðurlond. Onnur, ið vit hava lisið saman við her í Newcastle hava øvunda okkum skipanina, tí tey allarflestu eru skuldarbundin eftir loknan lestnað. Ikki

vit og tað er gott, tí tað gevur okkum nógv fríðari ræsur tá lesnaðurin er yvirstaðin.

Alt gott um at fáa føroyingar heim eftir lesnað. Tað eigur at verða endamálið hjá stjórnini í Føroyum at fáa øll heimaftur og tað liggur eisini fremst í huganum hjá teimum allarflestu lesandi at koma heim aftur. Tó má eitt endamál verða við tí. Endamálið haldi eg eigur at verða ein visjón um ein fjølbroyttan ar-beiðsmarknað, har útbúnir føroyingar við gleði koma heim, tí móguleikin at nýta sína útbúgving liggur opin. Tað ger hann ikki í lötuni og tí koma nógvir føroyingar ikki heim. Við at gera ar-beiðsmarknaðin meira fjølbroyttan koma alt fleiri føroyingar heim og á henda hátt verða tær 10 milliónirnar árliga, ið landið brúkar uppá lesandið, endurgoldnar.

Hvussu skal tað gerast?

Tað eru nógvir móguleikar og tað snýr seg um at hava eitt opið sinn. Eg vil nerta við tveir.

1. Ger skipanir til lesandi, har tey hava móguleikan at koma inn á arbeiðspláss, privat og almenn, og harvið fáa arbeiðsroyndir og móguliga bjóða starv, um viðkomandi ger eitt gott arbeiði. Hetta er ikki ein dýr skipan, tí oftast eru slík stórv ikki væl lønt, men tað eru royndirnar, ið viðkomandi byggir upp, ið er veruligi vinningurin.
2. Ger tað lættari hjá nýútbunum at fáa pening til íverksetan, byrja fyrirkur o.s.fr, har tey beinleiðis kunnu evna spennandi verkætlanir til, ið verða settar saman av tí vitan, ið tey hava vunnið sær. Hetta er sjálvandi meira kostnaðarmikið, men kann geva fleiri ferðir aftur, um skipanin

verður gjørd smidlig og rætta hjálpin er tøk. Sum dømi kann eg nevna lærustovnin, ið eg havi verið á, Newcastle University. Har hava tey eitt, ið eitur Rise Up. Har kann eg fara inn og fáa atgongd til marknaðargreiningar, teldu, ein til ein leiðbeining frá lærðum fólkið við royndum innan tað økið, ið eg havi áhuga í o.s.fr. Henda leiklut kundi mentamálaráðið tikið á seg og givið øllum henda móguleika, saman við góðum íleggjarmóguleikum. Her er eisini meira nátturligt at tosa um lán heldur enn stuðul.

Tað er púra sikkurt, at nógv góð fólk í Føroyum høvdu heldur enn fegin vilja verið við til eina verkætlan sum hesa.

Sum sagt, hetta eru bara tveir móguleikar, men tað eru nógv fleiri. Tað snýr seg bara um at hava sinnið opið

og verða opin fyri nýhugsan.

Um stuðulin til skúlagjald verður umlagdur til lán verður úrslitið, at nógv koma heim tí tey noyðast og ikki tí tey vilja. Tað kann ikki verða endamálið.

Eisini fer mann at sígga, at positiva gongdin seinastu árin, har alt fleiri fara longur út enn Danmark, hugsar seg tvær ferðir áðrenn tey fara og nógv setast aftur og fjølbroytni broytist til tað verra.

Annars haldi eg tað verða skemtiligt, at 10 milliónir árliga er ein útreiðsla, ið má tálmast, tí mann heldur, at tað fæst ikki nokk burtúr, men at ein politikari fær upp til kr. 170.000 í ferðarendurgjaldið um árið, er ein iløga, ið er neyðug.

Dreymurin hjá Kaj Leo

JOHAN SAMUELSEN

Nógv skal til áðrenn politiska umhvørvið resast og sigur sína meining, men brotið á ólavsøku í løgmanstrøðuni um nýggju kósina og totalu kúvendingina hjá sambandsformanninum um trý ríki í einum ríki, hava gjørt hol í sjógvin, og eru sjálvandi í beinleiðis andsøgn við grundleggjandi sambandspolitikk. Hetta hevur serliga fingið sambandsveljarar at siga sína hugsan um framtíðarvisjónir løgmans, og hava tey kært sína neyð um,

hvaðar leiðin gongur!? Og úrslitið var, at tingmanning floksins fór, eftir ógvusligt trýst frá baklandinum, kropp av kroppi og segði seg at vera ósamdan við formannin í hansara dreymavisið! Sambandsflokkurin blívur ongantið loysingarflokkur, punktum! Løgmaður einsamallur, misálit frá sínum egnu! Hetta heilt lögna fyrbrigdi, at sjálvur sambandsformaðurin tosar í ramasta álvara um at stovnseta ríki Føroyar, er teimum

so fremmant, at tey skilja púrt onki – flokkurin sum í sínum skjaldramerki ber sambandsnavnið, er nú farin at tosa um loysing frá danska ríkinum, sum hevur verið við til at tryggja føroyingum sømilig kor á lívsleiðini, serliga á almanna-, sjúkrahús- og undirvísingarkínum.

Og so úttalilsí frá lögmanni um, at vit skulu hava trý ríki í einum ríki, hvat merkir tað í veruleikanum? Ber tað í heila tikið til, ella eru hetta bert tómfákut orðuttan minsta vet av sannleika? Og aftur her ein total yvirgeving politiskt til Fólkaflokkin og Jørgen Niclasen, sum hava havt buktina og báðar endarnar síðani henda samgongan sádagsins ljós! Nú kom so Kaj Leo eisini úr skápinum sum ramur loysingarmaður – hvør skuldi trú tí?!!

Trý ríki í einum? Skulu

vit hava suvernitet, also taka loysingina og kvetta við Danmark, so krevur tað, at vit verunliga stovnseta okkara egna ríki við teimum skyldum og rættindum, sum lögmaður eftirlýsir, sum sjálvstøðugir (suverenir) statir nú einaferð hava í altjóða samfelagnum. Tað er ein erlig søk at droyma um loysing, men at hetta sjónarmið er komið frá sjálvum sambandsformanninum er at fara óerliga fram, og selja eina tað mest grundleggjandi vøru sambandsins undir følskum vørumerki - og hvørjum? Sær lögmaður fyri sær, at Danmark, Føroyar og Grønland hava hvør sitt umboð t.d. í ST, sum triggir suverenir statir í einum ríki, har risalond við nógvum minnilutafólkabólkum og málum, sum telja fleirfaldað fólkatalinum í Føroyum, Danmark og Grønlandi til-

samans, sum t.d. USA, Russland og Kina hava bert ta einu atkvøðuna? Nei, harra lögmaður, her hongur ikki saman! Hetta er tann reini babyloniski forvirringur – og eg skilji so væl meiniga sambandsveljaran, sum altíð hevur fingið at vita upp undir hvørt einastra val, at sambandsflokkurin er einasti sanni verji av ríkisfelagsskapinum, men veljarin fekk ein judaskoss á ólavsøku.

Ábreiðslurnar móti sambandsformanninum hava verið ógvusligar. Og serliga frá leiðandi fólki í flokkinum, fyrrverandi formonnunum, núverandi landsstýrisfólki, fólkatingsmanni og flestu núverandi tingfólki, enntá við kravi um, at Kaj Leo leggur frá sær, og alt baklandið tekur undir við kritikkinum, sum er vælskiljandi. Ússaligu viðmerkingar løgmans,

um at hann er bara ein indianari í flokkinum, sum einhvør annar, eru beinleiðis barnsligar fyri floksformann, samgonguleiðara og lögmann!! Nær fer lögmaður at traðka í karakter? Bert ein nýggjur, óroyndur sambandstingmaður úr Sørvági hevur ikki skilt álvarsligu støðuna í flokkinum. Og so er tað lokali indianarahøvdingurin í Norðuroyggi, sum ikki dugir at skilja millum orðini tjóð (í passinum hjá John William stendur, at hann er danskur statsborgari!!) og fullveldisríki – tað er spurningurin, sum vit skulu fyríhalda okkum til. Og, tibetur, hava tey flestu skilt álvarsliga boðskapin.